

SCI-CONF.COM.UA

**FUNDAMENTAL AND
APPLIED RESEARCH IN
THE MODERN WORLD**

**ABSTRACTS OF VIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MARCH 17-19, 2021**

**BOSTON
2021**

FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCH IN THE MODERN WORLD

Abstracts of VIII International Scientific and Practical Conference

Boston, USA

17-19 March 2021

Boston, USA

2021

UDC 001.1

The 8th International scientific and practical conference “Fundamental and applied research in the modern world” (March 17-19, 2021) BoScience Publisher, Boston, USA. 2021. 1110 p.

ISBN 978-1-73981-124-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Fundamental and applied research in the modern world. Abstracts of the 8th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. 2021. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/viii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-fundamental-and-applied-research-in-the-modern-world-17-19-marta-2021-goda-boston-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: boston@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2021 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2021 BoScience Publisher ®

©2021 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

1.	<i>Avalbaev G. A., Rashidova Rayhon Rizomat kizi</i> INFLUENCE OF CATHODIC PROTECTION ON THE ACTIVITY OF MICROBIAL BIOFILMS.	16
2.	<i>Ardjevanidze I., Zakareishvili N., Badashvili K.</i> INNOVATION IN BUSINESS COMMUNICATIONS AND MANAGEMENT PROBLEMS.	20
3.	<i>Amirli Firdovsi Nazim, Mollayeva Vusala Shahin</i> THE ROLE OF BACTERIA IN THE BIOREMEDIATION PROCESS.	27
4.	<i>Balatska N. I., Kozeletska I. S.</i> GENDER ISSUES IN LESIA UKRAINKA'S LITERATURE HERITAGE.	30
5.	<i>Bodnariuk O. I., Andriiets' O. A., Ursakii D. D.</i> DIAGNOSTICS OF THE SALPINGO-OOPHORITIS ON THE BACKGROUND OF THE INFLAMMATORY DISEASES OF THE KIDNEYS AND URINE BLADDER IN THE ADOLESCENT GIRLS.	39
6.	<i>Baranova L.</i> EXPLORING TEACHER EDUCATION IN THE CONTEXT OF CANADA AND CHINA: A CROSS-CULTURAL DIALOGUE.	48
7.	<i>Golub T.</i> THE BASICS OF DIGITAL TRANSFORMATION OF HIGHER EDUCATION.	58
8.	<i>Goriunova M. M., Savenko T. D., Stogniy I. V.</i> SOME PRINCIPLES OF TEACHING THE SCIENTIFIC STYLE OF SPEECH FROM THE PERSPECTIVE OF CORRELATION OF SYNTAX AND SEMANTICS.	62
9.	<i>Hasanova M. Yu., Atayeva L. A., Aliyeva S. A.</i> BIOLOGICAL DIVERSITY AND ANTHROPOGENIC IMPACT ON NATURAL ECOSYSTEMS.	66
10.	<i>Hlushkova D., Bagrov V., Stepaniuk A., Chigrin A.</i> STATE OF THE SUPPLIED LAYER OF STEAM TURBINE BLADES DEPENDING ON THE ELECTRODE MATERIAL.	75
11.	<i>Hnatchenko D. D., Hnatchenko T. O., Zakharov R. G.</i> MECHANISM OF ELECTRONIC DOCUMENT MANAGEMENT SYSTEM'S AUTHENTICATION PROTECTION.	82
12.	<i>Holodaieva O., Hriaznov R., Zhurba K.</i> THE ROLE OF γ -GLUTAMYLTRANSPEPTIDASE-1 INHIBITORS IN OVERCOMING THE DEVELOPMENT OF CHEMORESISTANCE TO STANDARD THERAPY.	87
13.	<i>Ibragimov A. K., Xamidov Begzod</i> MASTER DEGREE ACCOUNTING AND AUDIT IN BANKING THE.	93
14.	<i>Kalynets K.</i> WHAT INFLUENCE INTO CONSUMER DECISION.	101

15.	<i>Kuznetsow E. V.</i> THERMODYNAMIC EXCITATION OF DEFORMABLE SOLID CRYSTALLINE BODIES.	109
16.	<i>Kuchkarov N. Yu.</i> ADAPTIVE FEATURES OF THE LEAF OF SOME SPECIES OF THE GENUS INULA L. GROWING UNDER THE CONDITIONS OF INTRODUCTION OF UZBEKISTAN.	119
17.	<i>Kuzyomenska K., Pliatsuk Ie.</i> INNOVATIVE ACTIVITY IN TOURISM (SUGGESTING DATA COLLECTED FROM THE USA).	129
18.	<i>Kobiljonova M., Nuruzova Z., Abdunabieva M.</i> ANTIBIOTIC RESISTANCE OF INFLAMMATORY PROCESSES OF FEMALE GENITAL ORGANS.	133
19.	<i>Korobkina T. V., Sumets S. I.</i> DEVELOPMENT OF ORGANIZATIONAL CULTURE IN THE DIRECTION OF HUMANIST STRATEGY.	137
20.	<i>Korobkina T. V., Kotelevets K. A.</i> MOBBING AS A NEGATIVE PHENOMENON OF ORGANIZATIONAL CULTURE. WAYS TO FIGHT MOBBING.	141
21.	<i>Koliada O., Vdovichenko N., Kolyada T., Krestetska S.</i> PERSPECTIVE MARKER IN THE EVALUATION OF THE THERAPEUTIC EFFICACY OF IFN-B DRUGS FOR RELAPSING- REMITTING MULTIPLE SCLEROSIS.	145
22.	<i>Ladonko L., Mirko N.</i> THE IMPORTANCE OF FOREIGN INVESTMENT FOR THE SOCIO- ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE STATE.	149
23.	<i>Lopushanskyy V., Brodska O.</i> ARTHUR ERNST RUTRA – UNKNOWN AUSTRIAN WRITER FROM DROHOBYCH.	156
24.	<i>Moroz D.</i> SOME ASPECTS OF DESIGNING HIGH PERFORMANCE COMPUTING SYSTEMS.	162
25.	<i>Nevreva M. N., Savluk A. A.</i> NOMINAL SUFFIXAL MORPHEMES IN THE TEXTS OF SCIENTIFIC DISCOURSE AND THEIR GENESIS.	172
26.	<i>Nerush A. V.</i> SCIENTIFIC STYLE AND THE ROLE OF ATTRIBUTE IN ENGLISH MEDICAL TEXTS.	176
27.	<i>Puhach Ya. I., Druz V. A.</i> THE CONCEPT OF ESTABLISHING A JOINT SCIENTIFIC- PRACTICAL CENTER OF DIAGNOSTICS, PREVENTION AND REHABILITATION OF THE CURRENT STATE OF THE ORGANISM.	182
28.	<i>Povalii T.</i> CONTENT AND STRUCTURE OF DANCING AND RHYTHMIC TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN POLAND.	188

29.	Rahimova S. A., Ganbarli A. A. ANTIOXIDANT PROPERTIES OF EXTRACTS OF CARTHAMUS TINCTORIUS L. SPECIES GROWING IN THE TERRITORY OF NAKHCHIVAN AUTONOMOUS REPUBLIC.	192
30.	Sanaev S. T., Rakhmatov I. I. RESULTS OF EVALUATION AFTER GROWING SORTS OF VEGETABLE (SWEET) CORN AS RE-SOWING.	198
31.	Sergeyeva T., Ushakova S., Rachkovskiy O. STUDENT CENTERED: CHARACTERISTICS OF THE NEW GENERATION.	202
32.	Seyidov A., Rustamova L. MANUFACTURING TECHNOLOGY OF BRONZE BRACELETS FOUND IN AZERBAIJAN (2 RD -1 ND MILLENNIA BCE).	208
33.	Sultanbekova A. THE LINGUISTIC INTERDEPENDENCE HYPOTHESIS.	215
34.	Shuliatnikova T. V. COMPARATIVE ANALYSIS OF BRAIN CD68 EXPRESSION IN THE EXPERIMENTAL ACUTE SOMATOGENIC TOXIC ENCEPHALOPATHIES.	222
35.	Vodolazska O. I. DIGITAL ECONOMY DEVELOPMENT IN UKRAINE.	225
36.	Yevstihnieiev I. V. SOME DIAGNOSTIC ASPECT OF EXTRAPULMONARY TUBERCULOSIS WITH FEVER OF UNKNOWN ORIGIN AT THE BEGINNING.	235
37.	Zablotska L., Bartko S., Furda N. THE INFLUENCE OF SOCIO-ECONOMIC FACTORS ON THE CURRENT STATE OF AGRICULTURAL CROP PRODUCTION (ON THE EXAMPLE OF PIDHAITSI AMALGAMATED COMMUNITY TERNOPIL REGION).	237
38.	Zablotska O. S., Nikolaeva I. M., Stadnyk M. V. COVID-19 PREVENTION IN UKRAINE.	242
39.	Zosimovych N. INVARIANT ALGORITHMS IMPROVING THE SPACECRAFT STABILIZATION ACCURACY.	249
40.	Аветисян В. В. ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМАТИКИ ПАРТИЦИПАТИВНИХ ВІДНОСИН В СУЧАСНОМУ ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ.	258
41.	Артюх-Пасюта О. В. ЗБИТКИ ЯК ПРЕДМЕТ СУДОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ.	262

42.	Артёмова Т. І. СУПЕРЕЧНОСТІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРА ТА ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ.	271
43.	Базян А. А., Арзуманова І. В., Берегова А. А. ДЕРМАТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ COVID-19.	278
44.	Балаж М. С., Дрягіна В. В., Жидовленков С. С. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕЛЕРЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЕРГОТЕРАПІЇ.	282
45.	Бенько Н. М. СУТНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДТВОРЕННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ.	286
46.	Брежнєва С. Б., Терещенко С. В. ЗНАЧЕННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ.	296
47.	Бритвін Д. В. ОСОБЛИВОСТІ ІДЕЙНО-ОБРАЗНОЇ СЕМАНТИКИ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З ЛЕКСИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ “LA VIE ((C)EST...)”.	304
48.	Билінська О. С. ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС: ПАРАМЕТРИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ОСНОВНІ КАТЕГОРІЙНІ ОЗНАКИ.	309
49.	Бірта Г. О., Бургу Ю. Г., Флока Л. В., Горячова О. О. КОРЕЛЯЦІЙНІ ЗВ'ЯЗКИ М'ЯСО-САЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНЕЙ.	321
50.	Біляков А. М., Михайличенко Б. В., Личман Т. В. ВПЛИВ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014 РОКУ НА ДИНАМІКУ САМОГУБСТВ МОЛОДОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.	329
51.	Бінецький Д. О., Касіч Н. П. ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ УЧНІВ 5-6 КЛАСІВ ПРАГНЕННЯ ДО САМОСТІЙНОСТІ У ПРОЦЕСІ СПОРТИВНО-ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.	334
52.	Богущ А. М., Березовська Л. І. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.	339
53.	Бороденко В. В. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.	345
54.	Бондаренко О. М., Кирик Н. В. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ.	354
55.	Босый И. М., Брыжаченко Н. С. ВОСТОЧНЫЕ ТРАДИЦИИ МЕБЕЛЬНОГО ИСКУССТВА В СТРАНАХ ЗАПАДНОЙ ЕВРОПЫ XVII – XIX ВЕКОВ.	360

56.	Бошков А. В. ІНТЕРФЕРЕНЦІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ І УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА СИНТАКСИЧНОМУ РІВНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ.	367
57.	Вакуленко Д. В., Храбра С. З., Барладин О. Р., Вакуленко Л. О., Веремчук О. Д., Атаманчук К. В. ВАРІАНТИ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ПОКАЗНИКІВ ПРОБИ МАРТІНЕ- КУШЕЛЕВСЬКОГО.	375
58.	Василенко О. Б., Полонська О. М., Михайленко О. С., Шаламова К. Ю., Сташенко М. С. СУЧАСНА РЕКЛАМА В ІСТОРИЧНОМУ МІСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ.	385
59.	Вільховченко Т. І. ВІДТВОРЕННЯ ДІЙСНОСТІ В ХОРЕОГРАФІЧНОМУ ОБРАЗІ.	393
60.	Вихрущ В. О. ПРОЄКТНА ТЕХНОЛОГІЯ У ЗАГАЛЬНОМЕТОДИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРА: ТЕХНОМАТИЧНИЙ ПІДХІД.	399
61.	Воскрес А. А. ВПЛИВ ТВОРЧОСТІ ВІДОМИХ ВІТЧИЗНЯНИХ МАЙСТРІВ СТЕНДАПУ НА УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ ХХІ СТОЛІТТЯ.	405
62.	Галянт Д. В. СПОСОБИ ЗАЛУЧЕННЯ БАТЬКІВ ДО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.	413
63.	Гетало О. В., Маковчук Т. В. ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО ЛІКУВАННЯ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ХВОРИХ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ.	418
64.	Гончар Г. І., Пензай С. А., Комар В. П. КОНТРОЛЬ ЗА ФІЗИЧНИМ СТАНОМ ЧОЛОВІКІВ ДРУГОГО ЗРІЛОГО ВІКУ.	423
65.	Денисовець Т. М., Денисовець І. В., Квак О. В., Гогоць В. Д. ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА В УЧНІВСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ З ПИТАНЬ ПРОФІЛАКТИКИ ГОСТРИХ РЕСПІРАТОРНИХ ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ГОМЕОПАТИЧНИМИ ПРЕПАРАТАМИ.	432
66.	Дем'яненко В. М., Прядко Т. П. ПОЛІТИЧНИЙ АБСЕНТЕЇЗМ МОЛОДІ ЯК СПОСІБ УНИКНЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ДИСКОМФОРТУ.	437
67.	Дмитрук Л. І., Павлюк В. А. МОВЛЕНСЬВИЙ ЕТИКЕТ ЯК ЗАСІБ КОМУНІКАЦІЇ.	445
68.	Дніпровська Н. Г., Хохлова С. С. ОБРАЗ ДИТИНИ ТА СВІТУ ДИТИНСТВА В ДИТЯЧІЙ ХОРОВІЙ МУЗИЦІ.	454
69.	Дубравська З. Р. ХУДОЖНІЙ ТЕКСТ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АВТОРА.	463

70.	<i>Евдокименко Н. М., Песоцкая Л. А., Павленко А. А., Щукина Е. С.</i> ИНТЕГРАЦІЯ ЗНАННЯ – ОСНОВА ГУМАНІЗАЦІИ ОБРАЗОВАНИЯ.	467
71.	<i>Жигора І. В.</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ФОРМУВАННЯ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.	472
72.	<i>Житова О. П.</i> ПОШИРЕННЯ ТРЕМАТОД У ЧЕРЕВОНОГИХ МОЛЮСКІВ ВОДОЙМ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ.	481
73.	<i>Жолдасбекова С. А., Мадиева Д. П., Байзахова С. Ш., Баймурза А.</i> ПРОЕКТИРОВАНИЕ ЦЕЛЕЙ И РЕЗУЛЬТАТОВ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В СФЕРЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ ТРЕБОВАНИЙ.	484
74.	<i>Задоріна О. М., Велиєва М. В., Оленич Ю. Л.</i> МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ «ТРИГОНОМЕТРІЇ» У ВНЗ І-ІІ РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ ТА ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ У КУРСІ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ.	493
75.	<i>Зіненко К. А.</i> ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БАЗИ ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА.	498
76.	<i>Ігнатенко В. Д.</i> ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ СТРАТЕГІЇ ЯК ВАЖЛИВОЇ КАТЕГОРІЇ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ.	503
77.	<i>Кіндей Л. Г.</i> УПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ В ОСВІТНЬО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ (НА МАТЕРІАЛІ РОБОТИ В ПЕРШОМУ КЛАСІ).	507
78.	<i>Клименко С. В., Саввін М. О., Клименко О. Д.</i> ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЗУАЛЬНО-АНАЛІТИЧНОГО АНАЛІЗУ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ВИПАДКОВИХ ВЕЛИЧИН.	518
79.	<i>Коваленко Д. В.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ РЯТУВАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ПРИ МОРСЬКИХ І РІЧКОВИХ АВАРІЯХ.	525
80.	<i>Коваленко Д. В.</i> РОЛЬ ЕЛЕКТРОННИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У РОЗВИТКУ ЗАСОБІВ НАВІГАЦІЇ.	531
81.	<i>Коваль І. С.</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ У ГАЛУЗІ ДИЗАЙНУ.	535
82.	<i>Коваль С. М.</i> ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ М. Д. ЛЕОНТОВИЧА.	540
83.	<i>Коваль Л. А., Онофрійчук О. П., Мичко Ю. А., Родіонова В. А.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ УКРАЇНИ.	550

84.	<i>Козонова Ю. О., Тітлова О. О.</i> КЕЙС-МЕТОД У НАУКОВО-ДОСЛІДНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ.	560
85.	<i>Козловська С. О., Мельник Н. І., Назаревич В. С.</i> РОЛЬ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЖИТТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.	563
86.	<i>Коробкіна О. В., Патлаченко Л. А.</i> БІНАРНЕ ОНЛАЙН-ЗАНЯТТЯ ЯК ЕФЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ.	569
87.	<i>Косс В. А., Власова Т. М.</i> СИТУАЦИОННЫЕ ЦЕНТРЫ, МЕТОДОЛОГИЯ СИТУАЦИОННОГО УПРАВЛЕНИЯ И ПРИМЕР АВТОМАТИЗАЦИИ ВЕДЕНИЯ СОВЕЩАНИЙ КОЛЛЕКТИВНЫХ ОРГАНОВ УПРАВЛЕНИЯ.	576
88.	<i>Костик Є. П.</i> СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ» ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ФОРМУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ.	586
89.	<i>Курило О. Б., Карнець А. Р.</i> ВПЛИВ COVID-19 НА ВЕЛИЧИНУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.	596
90.	<i>Кулиев Фикрет Али оглы, Багирзаде Гулу Ахмед оглы, Насири Фахрия Машаллах кызы</i> НЕКОТОРЫЕ АМИДЫ И ЭФИРЫ ДИТИОУГОЛЬНОЙ КИСЛОТЫ КАК ПРЕВЕНТИВНЫЕ АНТИОКСИДАНТЫ.	600
91.	<i>Куцак Р. С.</i> АНАЛИЗ МЕТОДОВ ВОССТАНОВЛЕНИЯ РАБОТОСПОСОБНОСТИ ДЕТАЛЕЙ ДВИГАТЕЛЕЙ ВНУТРЕННЕГО СГОРАНИЯ.	605
92.	<i>Лагодзінський В. В.</i> ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ЕМОЦІЙНОГО ЛІДЕРСТВА У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.	613
93.	<i>Лапшин В. А., Видавская А. О., Видавская А. Г.</i> ЭЛЕКТРОННО-ПОЗИТРОННЫЙ УРОВЕНЬ ВСЕЛЕННОЙ. ПРОИСХОЖДЕНИЕ, ОСНОВНЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ, СИСТЕМЫ, ПОТОКИ И ИХ ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ.	621
94.	<i>Левчук О. А., Ковальчук Р. В.</i> ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ ЧИННИКІВ НА ФОРМУВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ.	631
95.	<i>Лега О. В., Ліпський Р. В., Палій М. О.</i> ПОДАТКОВА ЗВІТНІСТЬ З ПДФО: ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.	638
96.	<i>Лобовикова Е. А.</i> ДЕСТРУКТИВНЫЕ ФУНКЦИИ РЕКЛАМЫ В СОВРЕМЕННОМ СОЦИУМЕ.	646
97.	<i>Макаренко О. А., Задерей О. В., Майкова А. В.</i> СТУПЕНЬ АДСОРБЦІЇ КАЛЬЦІУ У ТОНКОЇ КИШКИ ЩУРІВ НА ТЛІ МЕРКАЗОЛІЛОВОГО ГІПОТИРЕОЗУ.	650

98. *Максімішин О. В., Максімішина Т. М., Дмитрієва Л. Ю.* 652
 ОБҐРУНТУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ЕФЕКТИВНОСТІ
 ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ
 ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ.
99. *Мартиненко Ж. О.* 660
 ВИВЧЕННЯ ВИДОВОГО РІЗНОМАНІТТЯ ТВАРИН ЕКОТОНІВ
 ГОЛИЦЬКОГО БОТАНІКО-ЕНТОМОЛОГІЧНОГО ЗАКАЗНИКА ЯК
 НЕОБХІДНА УМОВА ПІДТРИМАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ
 ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ
 ЕКОСИСТЕМ.
100. *Малащенко В. А., Проценко В. А., Янченко О. М.* 670
 НАПРЯЖЕНО-ДЕФОРМІРОВАННОЕ СОСТОЯНИЕ В РАБОЧЕЙ
 ЗОНЕ ОПОРНО-ПОВОРОТНОГО УСТРОЙСТВА АВТОКРАНОВ.
101. *Маматова З. Р.* 679
 ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З
 ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ.
102. *Мельник О. В., Семенченко О. Л.* 687
 ЗАЛЕЖНІСТЬ ПРОРОСТАННЯ СВІЖОЗІБРАНИХ БУЛЬБ
 КАРТОПЛІ ВІД ВМІСТУ АБСЦИЗОВОЇ КИСЛОТИ.
103. *Мироненко О. В.* 691
 ОСНОВНІ ЗАСОБИ РОЗВИТКУ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ 4«К» В
 ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.
104. *Мкртчян Ю. К., Журко М. М., Бугай О. О., Мошківський В. М.,
 Андронов Я. В., Ремень І. І.* 695
 ПРОГНОСТИЧНІ КРИТЕРІЇ ПРИ БОЙОВІЙ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВІЙ
 ТРАВМІ. ЧАСТИНА 1.
105. *Муханова О. М., Шепелєва О. В.* 706
 ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ – КОМУНІКАЦІЇ В НАВЧАЛЬНОМУ
 ПРОЦЕСІ.
106. *Нанобашивили В. В., Абуладзе В. Ш.* 709
 ОБ ОДНОМ МЕТОДЕ ВОССТАНОВЛЕНИЯ БЛОЧНОГО
 СИНХРОНИЗМА В ЛИНЕЙНЫХ КОДАХ КЛАССА mBnB.
107. *Нечепорук Я. С.* 717
 ПЕРЕДУМОВИ ВСТУПУ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ДО
 МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ.
108. *Нікітіна О. О.* 722
 ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ «УМІННЯ
 ВЧИТИСЯ УПРОДОВЖ ЖИТТЯ» НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В
 ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.
109. *Оглезнева Ю. Г., Могила В. І., Сакевич В. І., Загорулько Г. А.* 733
 ДОСВІД ЗБАГАЧЕНИЙ МИНУЛИМ.
110. *Орленко Н. А., Ракітіна Т. І., Пахомов В. І., Старостіна К. В.* 740
 ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖ ПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ПРОФЕСІЙНОЇ
 ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПІЛОТІВ.

111. **Папакіна Н. С., Мамедов С. М.** 747
ПОКАЗНИКИ ПРОДУКТИВНОСТІ РОМАНІВСЬКИХ ОВЕЦЬ
РІЗНИХ РОКІВ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ.
112. **Парнета Б. З., Парнета М. Б.** 752
ОСОБЛИВОСТІ ОБ'ЄМНО – ПЛАНУВАЛЬНИХ ВИРІШЕНЬ ПРИ
ІНТЕГРАЦІЇ СУЧАСНОЇ АРХІТЕКТУРИ В ІСТОРИЧНЕ
СЕРЕДОВИЩЕ МІСТА.
113. **Пантейков С. П.** 760
О ВОССТАНОВЛЕНИИ КРЕМНИЯ ИЗ КРЕМНЕЗЁМА
УГЛЕРОДОМ.
114. **Панченко В. В.** 766
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК АГРОПРОМИСЛОВОГО
КОМПЛЕКСУ ЯК СКЛАДОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
УКРАЇНИ.
115. **Пасічник Н. О., Ріжняк Р. Я.** 772
ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ З ГЕНДЕРНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ:
КОНТЕКСТ РОБОТИ З ЦІЛЬОВИМИ ГРУПАМИ.
116. **Пересада О. М.** 778
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ
ТА ОБОРОНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ.
117. **Пироговська В. Я., Кубіцький С. О.** 783
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КЕРІВНИКА ЯК ЧИННИК
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.
118. **Полєвікова О. Б., Пяцько Н. В.** 792
СКРАЙБІНГ ЯК ЛІНГВОДИДАКТИЧНА ІННОВАЦІЯ.
119. **Правдива А. О.** 797
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У СФЕРІ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ МЕДИЧНИХ
ПРЕПАРАТІВ НА ПРИКЛАДІ ІНТЕРНЕТ-АПТЕК.
120. **Псахис Б. И., Псахис И. Б.** 802
ЗДОРОВАЯ ПИТЬБЕВАЯ ВОДА.
121. **Пуль-Лузан В. В., Ярных Т. Г., Сихали Я., Ракиун Аюб** 807
АКТУАЛЬНОСТЬ РАЗРАБОТКИ ЭКСТЕМПОРАЛЬНЫХ
ВЕТЕРИНАРНЫХ ПРЕПАРАТОВ ДЛЯ ЛЕЧЕНИЯ
АЛЛЕРГИЧЕСКИХ ЗАБОЛЕВАНИЙ У ЖИВОТНЫХ.
122. **Ратушинська А. С.** 813
ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В УЧНІВ
ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.
123. **Рубцова Н. М., Радченко Н. Г.** 822
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ.
124. **Сердюк Н. М.** 833
ЕТИОЛОГІЯ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СТРЕСОВОГО РОЗЛАДУ.

125. *Семенов А. А., Маслюк Р. В., Карасевич С. А., Маєвський М. І.* 839
КЛАСИФІКАЦІЯ СИЛОВИХ ВПРАВ У ПАУЕРЛІФТИНГУ.
126. *Скрипка І. М., Чхайло М. Б.* 844
РОЗВИТОК ШВИДКІСНО-СИЛОВИХ ЯКОСТЕЙ ЮНИХ
КАРАТИСТІВ.
127. *Сидоренко Л. В.* 849
ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ
ЗАСОБАМИ ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ.
128. *Сич В. І.* 859
РОЗВИТОК НАУКИ ПРО ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ У
ПЕРІОД ХVІІІ–ХІХ СТ.
129. *Слободюк Ю. В.* 864
ЛЕКСИЧНІ, СЕМАНТИЧНІ ТА ГРАМАТИЧНІ ВІДМІННОСТІ МІЖ
БРИТАНСЬКОЮ АНГЛІЙСЬКОЮ ТА АМЕРИКАНСЬКОЮ
АНГЛІЙСЬКОЮ НА ОСНОВІ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ.
130. *Старовер А. В., Годлевская Н. А.* 868
ОСОБЕННОСТИ ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ МЕДИЦИНСКОГО
УНИВЕРСИТЕТА В УСЛОВИЯХ КАРАНТИНА.
131. *Степанов В. Н.* 872
ОБ УПРАВЛЕНИИ ВРЕМЕНЕМ В ЭКОНОМИКЕ И ЭКОЛОГИИ
(НЕЛИНЕЙНАЯ ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМЫ).
132. *Терлецька Ю. М.* 881
АНАЛІЗ СЕРЕДОВИЩНОЇ УСКЛАДНЮЮЧО-РІВНЕВОЇ
("ВЗАЄМОДІЇ") ТЕОРІЇ ПСИХІЧНОЇ ДЕПРИВАЦІЇ.
133. *Тещук В. Й., Тещук Н. В., Руських О. О.* 888
ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАВМАТИЧНІ УШКОДЖЕННЯ
ПЕРИФЕРІЙНИХ НЕРВІВ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ –
УЧАСНИКІВ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ - ОПЕРАЦІЇ
ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ.
134. *Ткач В. В., Кушнір М. В., Підлубна С. В., Петрусяк Т. В.* 901
ХІМІЧНІ ЗАВДАННЯ В БРАЗИЛЬСЬКОМУ СТИЛІ НА ТЕМУ
ПОПУЛЯРНИХ АНГЛОМОВНИХ ПІСЕНЬ.
135. *Трифорова О. Ф.* 908
ИССЛЕДОВАНИЕ ЯВЛЕНИЯ САМОУСТАНОВЛЕНИЯ ВОЛНОВЫХ
МИКРОПЕРЕМЕЩЕНИЙ В ПОВЕРХНОСТЯХ СКОЛЬЖЕНИЯ И
ВЛИЯНИЕ ИХ НА РАБОТУ ПОДШИПНИКОВ СКОЛЬЖЕНИЯ.
136. *Тиравська О. І., Яременко Я. В.* 913
ЕФЕКТИВНІСТЬ FMS У ПЕРЕДБАЧЕННІ СПОРТИВНИХ ТРАВМ.
137. *Титаренко В. В.* 918
РОЗВИТОК НАВИЧОК ДИЗАЙНУ ПОЛІГРАФІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ У
ГРАФІЧНИХ РЕДАКТОРАХ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ВИКОНАВЦІВ
ХУДОЖНЬО-ОФОРМЛЮВАЛЬНИХ РОБІТ.
138. *Товста С. П.* 925
ЗАРУБІЖНИЙ КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПРОЦЕС ТА ЙОГО ВПЛИВ НА
КОНСТИТУЦІЙНУ ІНЖЕНЕРІЮ В УКРАЇНІ.

139.	<i>Тюріна Н. М.</i> ВИТРАТИ ЯК ОСНОВНИЙ ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ У БІЗНЕСІ.	933
140.	<i>Усик С. В.</i> ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРОТКОРОТАЦІЙНИХ СІВОЗМІН З РІЗНИМИ ЗЕРНОФУРАЖНИМИ КУЛЬТУРАМИ.	943
141.	<i>Учитель І. Б., Дзвінчук А. В.</i> МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОМПОНЕНТУ НАВЧАЛЬНОЇ АВТОНОМІЇ СТУДЕНТІВ.	946
142.	<i>Фасоль О. О.</i> ОЛІГАРХІЯ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ.	955
143.	<i>Фучеджі В. Д., Сторож В. В.</i> ПСИХОСОМАТИЧНІ АСПЕКТИ СИНДРОМУ ХРОНІЧНОЇ ВТОМИ У СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ.	960
144.	<i>Хавікова К. Є., Іванченко А. В.</i> ЗНЕВОДНЕННЯ ШЛАМУ КОКСОХІМІЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНОЛОГІЇ ГЕОТУБ.	968
145.	<i>Хаджи А. Ю., Басій В. К.</i> МОТИВАЦІЯ ЯК РУШІЙНА СИЛА ПРОЦЕСУ ОВОЛОДІННЯ СТУДЕНТАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.	977
146.	<i>Хазраткулова С. М., Мухамедиев М. Г., Зокирова Н. Т.</i> СИНТЕЗ N-ЗАМЕЩЁННЫХ АКРИЛАМИДОВ ПРИРОДНЫХ ОКСИКИСЛОТ.	980
147.	<i>Хидиров Х. О., Худойкулзода Н.</i> ФАУНА ПРЕСМЫКАЮЩИХСЯ ФЕРГАНСКИЙ ДОЛИНЫ.	983
148.	<i>Хрущ О. В.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗДОРОВ'Я ЗБЕРІГАЮЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА.	988
149.	<i>Цыпкин Ю. А., Пакулин С. Л., Ильичев К. С., Козлова Н. В., Феклистова И. С.</i> ЭФФЕКТИВНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРОСТРАНСТВЕННОГО ПОТЕНЦИАЛА РАЗВИТИЯ РЕГИОНА.	995
150.	<i>Чабаненко Н. А.</i> ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ТА СИСТЕМИ В ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.	1006
151.	<i>Чабанович Н. Б.</i> МОТИВАЦІЯ – ЯК ПУСКОВИЙ МЕХАНІЗМ УСПІШНОГО БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ- АНЕСТЕЗІОЛОГІВ.	1016
152.	<i>Чала К. О.</i> ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ ЯК АНАЛІЗ ГЕОПОЛІТИЧНОГО РИЗИКУ.	1019
153.	<i>Черняхівський О. А.</i> ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ КНП «ЦПМСД» ВМР.	1027

154. **Шафоростова С. Г., Заборовская С. В., Ткаченко О. В.** 1039
 ПРЕПОДАВАТЕЛЬ КАК СУБЪЕКТИВНЫЙ ФАКТОР МЕТОДИКИ
 ПРЕПОДАВАНИЯ.
155. **Шевців М. В.** 1043
 НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА ЯК ДІЯЛЬНІСНИЙ
 КОМПОНЕНТ ОТРИМАННЯ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ-
 БІОЛОГІВ.
156. **Шевчук І. В., Шехман Н. П.** 1051
 ІНТЕРАКТИВНИЙ УРОК МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.
157. **Хазраткулов Ш. А., Мадартов Б. К., Аманов Б. Х.** 1059
 ИЗМЕНЧИВОСТЬ ПРИЗНАКОВ РАСПОЛОЖЕНИЯ В УЗЛАХ
 СИМПОДИАЛЬНОЙ ВЕТВИ ПЕРВОГО УРОЖАЯ РАСТЕНИЙ
 ТОНКОВОЛОКНИСТОГО ХЛОПЧАТНИКА F₁-F₂.
158. **Шестаков В. І., Пархоменко Т. А., Кузеванова М. В., Малишев В. В.,
 Пастернак О. Г., Заболотна Е. Г.** 1063
 СТАЛІЙ РОЗВИТОК ВИКЛАДАННЯ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ НА
 КАФЕДРІ МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ.
159. **Щепіна Т. Г., Шалієвська Ж. С., Гулько К. Ю.** 1072
 АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ
 СИСТЕМИ УКРАЇНИ.
160. **Ярема Ю. М., Тях Ю. Ю., Нірода Т. М., Субота Г. М.** 1080
 БІОЛОГІЧНЕ ТА ЛАНДШАФТНЕ РІЗНОМАНІТТЯ, ЩО
 ФОРМУЮТЬ ЕКОЛОГІЧНУ І СМАРАГДОВУ МЕРЕЖУ ЄВРОПИ
 НА ТЕРИТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ
 «СИНЕВИР».
161. **Яценко І. В., Ключев О. М., Сімакова-Єфрем'ян Е. Б., Дереча Л. М.,
 Смирнов Г. В., Париловський О. І.** 1091
 СУДОВА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА: ЇЇ МИНУЛЕ, НИНІШНЄ Й
 МАЙБУТНЄ.

ЕТИОЛОГІЯ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СТРЕСОВОГО РОЗЛАДУ

Сердюк Наталія Миколаївна

к.пед.н., викладач

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

Анотація: в статті розглядаються механізми виникнення посттравматичного стресового розладу (ПТСР). Досліджуються етапи діагностики ПТСР. Проведено аналіз діагностики посттравматичного стресового розладу на сучасному етапі. Розглянуто види, причини, ознаки ПТСР та особливості їх розгортання.

Ключові слова: посттравматичний стресовий розлад, травма, стрес, тривога, психотерапія.

Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР) все більше привертає увагу учених усього світу. Виявлено, що посттравматичний стресовий розлад зустрічається в 2,6% випадків від загального числа населення, що досліджувалось. І досягає до 30% серед населення, яке пережило вплив будь-якого лиха. Дані досліджень також свідчать, що після руйнівного нещастя в 50-80% випадків серед людей, які залишились живими, може розвинути ПТСР [1, 2, 3].

У зв'язку з тим, що у світі є досить багато ситуацій, які можуть вплинути на формування ПТСР, вважаємо тему нашого дослідження актуальною і перспективною, і з точки зору теоретичних здобутків, і з позицій практичного застосування.

Довгий час ПТСР розглядалось як специфічний розлад, притаманний військовим. Адже перше, на що почали звертати увагу після важкого бою під час Громадянської війни в Америці, в кінці 19 століття, це наявність

вегетативних симптомів із боку серця в поєднанні з психічними проявами. Саме тому такі симптоми отримали назву «солдатське серце», або «психоневроз військового часу», або «військовий невроз». Можливо, якби людина не пережила травмуючі події, пов'язані із війною, то змогла б залишитись здоровою [1, 2].

Подібну симптоматику було виявлено у військовополонених (наприклад, у концентраційних таборах більше ніж у 75% випадків), під час другої світової війни [1, 2, 3].

Показово, що, як засвідчують подальші дослідження, навіть через 5-10 років після закінчення другої світової війни, у частини тих, хто брав участь у військових діях, вперше почали проявлятися такі ознаки: високий рівень тривожності, сни з військовим змістом, агресивність, зниження настрою, порушення міжособистісних стосунків [1, 2, 3].

Поступово список травматичних подій, під впливом яких виявлялись ознаки психічних розладів, схожих з ПТСР, розширювався. Схожу симптоматику почали відслідковувати й під час інших подій, які характеризуються серйозною загрозою життя, свого або близьких (бандитські напади, зґвалтування, тероризм; природні катастрофи та катастрофи, пов'язані з діяльністю людей, – пожежі, транспортні аварії, землетруси, повені, смерчі, урагани тощо).

Тривале спостереження за тими, хто залишився живим після трагічних подій у Хіросімі, дозволило зробити висновок: стресові події та катастрофи, в тому числі й техногенного характеру, викликають довготривалі психічні порушення, які були кваліфіковані, як «синдром вцілілих» [1, 2, 3].

Не дивлячись на те, що стани, які ми зараз розцінюємо як ПТСР, досліджувались досить тривалий час, зазначимо, що лише після війни у В'єтнамі, це явище стало предметом дійсно пильної уваги з боку науковців.

У наукових дослідженнях все частіше почали з'являтися поняття «в'єтнамський», «афганський», «чеченський» синдроми [1, 2]. Це пов'язано з тим, що у другій половині 20 століття зростає кількість локальних війн, що

спонукало дослідників до подальшого вивчення впливу стресів на психічний стан людини.

Проте подальші події та дослідження останніх десятиліть дозволили дійти висновку, що є люди, травмовані подіями мирного часу, люди, які ніколи не приймали участі у військових діях, але отримали «психологічну травму».

Шкоду, нанесену психічному здоров'ю людини в результаті інтенсивного впливу несприятливих факторів середовища або гостроемоційних стресових впливів інших людей на психіку, ми розглядаємо як психологічну травму. Стрес має адаптаційний характер та допомагає справитись із труднощами, що при цьому виникають. Проте надмірна інтенсивність, часте повторювання або значна тривалість стресу та пов'язаних з ним афективних реакцій може привести до постійної активації, під час якої збудження приймає застійну форму та накопичується, активізуючи центральні утворення вегетативної нервової системи. У результаті порушення регуляції в нейрофізіологічних структурах ведуть до порушень функціонування серцево-судинної системи, кишкового тракту, порушень з боку імунної системи людини [5, 6].

Виділяється декілька видів психологічних травм:

- шокова травма – в результаті несподіваних подій, які загрожують життю людини або його близьким, або ж сприймаються як такі;
- гостра травма короткочасного впливу – походить із попередніх негативних подій. Це може бути конфлікт, який важко проживається, розрив значимих стосунків, соціальне приниження тощо;
- хронічна травма – довге перебування в емоційно несприятливих ситуаціях [4, 5].

Сучасні науковці описують ПТСР, як розлад, який може виникнути в людини, що пережила реальну або потенційну загрозу життю. Вважається цілком нормальним, якщо людина, переживши травмуючу подію, певний час відчуває неспокій, страх, тривогу, може погано спати, її мучать нічні жахи, болючі спогади та думки. Проте ці прояви у більшості людей недовговічні та з часом минають самі по собі. Але якщо вони не слабшають протягом декількох

днів чи навіть тижнів, це може бути проявом ПТСР. Такий стан дає про себе знати протягом декількох годин або днів після події, яка травмувала, але буває, що ПТСР проявляється через тижні, місяці, навіть роки. Людині, яка проживає ПТСР, може здаватись, що її життя вже ніколи не стане таким, як до трагічної події [4, 5].

Основні симптоми проявів ПТСР:

- намагання постійного «переосмислення» подій, що травмували, відтворення їх в уяві (зокрема, у сновидіннях);
- прагнення уникати того, що нагадує про травму (наприклад, місце події, ситуації, з нею пов'язані тощо);
- підвищена тривожність та емоційне збудження, постійна настороженість, підозріливість, очікування неприємностей, лиха.

Також додатковими ознаками ПТСР, у залежності від індивідуальних особливостей людини, є такі як-от: гнів і дратівливість; почуття провини, сорому або самозвинувачення; зловживання алкоголем чи наркотиками; почуття недовіри й зради; а також «несправедливості долі»; почуття безвиході; думки про смерть; відчуття відчуженості; фізичні болі; поверхневий та неспокійний сон; жахливі сновидіння; здригання не лише від голосних звуків, а й звичайних, побутових; нездатність згадати цілі епізоди пережитої травми; відчуття, що людині «не судилося» знайти роботу, створити сім'ю тощо [7].

Виділяють такі види посттравматичного синдрому:

- гострий – синдром продовжується два-три місяці й проявляється вираженою клінікою;
- хронічний – симптоматика наростає протягом шести-восьми місяців та характеризується виснаженням нервової системи, зміною характеру, звуженням кола інтересів;
- деформаційний тип розвивається протягом тривалого часу та призводить до формування фобій, неврозів, виникає в оточуючих враження, що людину «ніби підмінили»;

– відтермінований тип – симптоматика може проявлятися через певний час після отримання травми (наприклад, через рік, а в деяких випадках – і через декілька років); спровокувати виникнення цього типу ПТСР можуть різноманітні зовнішні подразники, інколи йде мова про ретравматизацію [3].

Лікування ПТСР – це довгий та нелегкий процес. Для подолання цього стану необхідно прийняти подію, яка травмувала. Це частина минулого людини, від якої не потрібно відгороджуватись. На сьогодні досить успішно використовуються різні психотерапевтичні підходи в лікуванні посттравматичного стресового розладу. Можемо виділити такі як-от: психотерапія, сфокусована на травмі (індивідуальна та групова); сімейна психотерапія (допомагає рідним та близьким краще зрозуміти особливості проживання ПТСР, ефективніше надавати підтримку та допомогу, залишаючись у ресурсному стані) [5, 8].

У сучасному світі, через зростання різноманітних трагічних подій, кількість людей з ПТСР буде збільшуватись. Важливо ще й те, що ознаки ПТСР рідко зникають повністю. Це породжує необхідність розробки нових теоретичних моделей, поглиблення знань клінічних проявів, пошуку нових підходів до роботи з людьми, у яких діагностується ПТСР.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Павлова М.С. Индивидуальные и общественные реакции в ответ на травму и бедствие. Структура хаоса: сб. науч. работ / Под ред. R.J. Ursano, B.G. McCaughey, C.S. Fullerton. – Cambridge: Cambridge. University Press, 1994 // Рос. психиатр. журнал. – 1999. – № 1. – С. 42-46.
2. Павлова М.С. Посттравматическое стрессовое расстройство. Острые и отдаленные реакции на травму: сб. науч. работ / Под ред. C.S. Fullerton, R.J. Ursano. – (M.D.) Wascington: American Psychiatry Press, inc., 1997 // Рос. психиатр. журнал. – 1999. – № 1. – С. 46-49 с.
3. Тарабрина Н.В. Практикум по психологии посттравматического стресса. – СПб: Питер, 2001. – 272 с.

4. Вострокнутов Н.В. Социально-психиатрические аспекты насилия к детям // Соц. и клин. психиатрия. – 1994. – № 2. – С. 57-61.
5. Вяткина В.А. Посттравматические стрессовые состояния // Соц. и клин. психиатрия. – 2001. – № 4. – С. 27-29.
6. Каплан Г.И., Сэдок Б.Дж. Клиническая психиатрия / Пер. с англ. – М.: Мед., 1994. – Т.1. – 672 с.
7. Короленко Ц.П., Загоруйко Е.Н. Посттравматическое стрессовое расстройство у лиц с психической травмой в детстве // Съезд психиат. Рос., 13-й: матер. – М., 2000. – С. 103-104.
8. Бразгунов И.П., Михайлов А.Н., Баль Л.В., Смирнов Т.А. Сравнительный анализ психологических и посттравматических стрессовых состояний у детей и подростков, переживших чрезвычайные события // Безопасность и здоровье детей и подростков в современных условиях. – СПб., 1999 – С. 83-84.